

magát mivelni akarja, annak első teendője az önismerés.

Enélkül oly neveléses lenne a kezdet, mint a milyen neveléses az, ha az orvos anélkül akarja a halál karjai közül betegét kiragadni, hogy ismerje betegségét.

S aki lelkét műveli abban feltámad az emberi méltóság érzete, mely minden rossz tulajdonnak megőző ellensége. — A ki lelkét műveli, annak lelke erős lesz, s a lélek erőssége nagyon szükséges az embernek, mert e nélkül a tengerből kiálló kis szirt darabhoz hasonlít, mit a szenvedélyek vad hulláma az örvénybe lök s ott elsüllyed.

Embernek, — tehát munkára születünk. Ennek segélyével tépi szét a lélek nehéz bilincseit s szabad, vidám lesz, mint a lég madara, mely vidáman köszönti a nap feljöttét s vigan bucsuzik el attól, mert betölté hivatását. — Az emberi méltóság érzete teremti az emberben ama eszmét, gondolatot, hogy mindnyájan egyenlők vagyunk. Mert ha én mint embert tiszteltem magamat; tisztelni fogom azt is, aki szintén az, ami én, t. i. ember. Mert tudom, hogy abban is olyan tulajdonok vannak, amilyenek én bennem, egyszóval tudom, hogy az is ember, — s így tiszteletem méltó: így származik az egyenlőség érzete, mely a rangkorságot pusztítja ki. — Az egyenlőség érzete fogja teremteni a szabadság érzetét. Mert a kölcsönös becsülés következtében egyik ember a másikat nem nyomorgatja, az egyén szabadon cselekedhetik, — s mivel tudja, hogy ő i g a z i e m b e r; szabad cselekedetei emberiek, jók fognak lenni. S hogy a társadalom ily erőnyekre építve, mely üdvös hatásaiban, eredményeiben: — arról szólnom sem kell. Jó tényezők jó eredményt szülhetnek csak is.

Ilyen eszmékért halt meg az Isten-ember, a világ, az emberiség Megváltója, a kinek nevenapját a kereszténység ma 1881-ikszere üli.

Kell, hogy szentséges, tiszta érzelt

senki sem és nem osztozik bánatában senki e széles világon. Fájdalma leirhatatlan, bánata határtalan, — s csak akkor érez keblében egy kevés boldogságot, midőn e szavak jutnak eszébe:

„Repülj, repülj, boldog madar
Tied az ég, a napsugár,
Tied a rózsás kikelet,
A harmat, az árny mind tied.“

Tenyerére hajtja fejét ezután s várja az éjfélt, hogy legelőször s utoljára is önmagának csak is önmaga mondhasa: „Boldog új évet!“ . . .

Uj év napja van. Eltemetve a régi, sirkeresztként az élők örömei és bánatai állanak, a felette dalló madarakként a bándok özvegyek, árvák bús panasza zengnek gyászchorust, a mit még rémesebb tesz a tomboló vihar, a felkavart hómező.

Üdvözljük új év reggelét azon tudatban, hogy ez új, most beköszöntött év nem hoz nyomort, bánatot, hanem örömet és meglegedést s barátaink iránt tisztelettel párosult szeretetet.

Most végül, midőn soraimat zárom, azon kérelmet intézem kedves olvasóimhoz, hogy eddigi cikkeim által netán szerzett unalomért bocsássanak meg és fogadják tőlem is szivesen a szokásos mondatot:

— Boldog új évet kívánok!

Dreiszigler Kálmán.

mek dobogtassák ma minden ember kebelét, s hogy minden ember a háláimádó érzelmével adózzék annak, a ki az egyenlőség, szabadság, s szeretet égi virágok magvait hintette! — S e fenséges eszmék, e magas cél után törekszik is az emberiség. Édes nemzetünk eme isteni eszméivel olyan, mint a szenvedő Megváltó. Vérről, szenvedéssel adózik érettök, keresztre feszítették érette, de dicsőséggel támadt fel halottaiból: — J u d á s a i nem fognak fölötte diadalmaskodni soha!

Hő imát küldünk mai napon a szeregek urához, hogy a Krisztus által hirdettet, minden embert egyaránt kötelező és emberi méltóságának tetőpontjára emelő eszmék megvalósítása a ma kezdett évben ismét egy hatalmas lépéssel előre haladjon!

Száva János.

☉ Szólj igazat. A fővárosi sajtó figyelmébe ajánlva. A bajai magyar nyelvű pótanfolyamról, mint annak vezetője és egyik tanítója kimutatást közöltem a hivatalos „Néptanítók Lapjában,“ melyben egyik-másik kartársam a sulykot kissé elhajlítván, lehetőségeket kurtított ezen tanfolyamokról. Ki jelentésemet, melyet a mult számban egész terjedelmében közöltem végig figyelemmel kíséri s ki a sorok között olvasni tud, az meggyőződik, hogy őszinte szavakkal kimutatom, hogy a pótanfolyami eredményeket tulhajtó jelentésekhez képest, melyek majdnem azt is állítják, hogy a tönnyelű tanítók 6 hét alatt anyanyelvüket elfelejtvén, csak magyarul beszélnek, a Baján elért eredmény igen szerény, hogy ne mondjam szegény. De ha a dolgot tárgyilagosan vesszük, a mint van a nyilvános jelentésben feltüntetett érvek és körülmények igazolják, hogy ily tanfolyam áldásos hatással bír s hogy a nem magyar ajkú tanítók nem róhatják le eléggé hálójukat a kormány irányában, mely anyagi és szellemi segélyvel annyira támogatja őket annak elérésében, mire a törvény rideg szigora őket ugys kényszeríti. E tekintetben nagy eredményt mutat fel a Baján tartott tanfolyam s tekintve a 3079 frt összes költséget az eredmény igen igen busásnak mondható. Ez volt — mint a gyengébb felfogásnak kedvéért ide jegyzem — nyilatkozatom veleje.

Mit csinálnak a budapesti riporterek? Kezükhez kapják a „Népt. Lapját“ nézik a cikkek címét, ráakadván a korszerű „pótanfolyam szóra“ nézik; hol volt? Baján. Hányan látogatták? 104. Egy futó pillantás s észreveszi „eredmény szerény“ tehát nem felelt meg a várakozásnak, mint a német és tót vidékeken. Így meg van a hír s meg van mentve a haza. A hír bejárja a közmondás szerint a 100 lapot s elkerül Bajára is, hol a „Bajai Közlöny“ szerkesztője szabadságot vesz magának a „Függetlenség“ utján sajnálattal pálczát törni ezen nemzeti tekintetben nagy jelentőségű kormányintézkedés felett, mely „iránti aggályoknak egyébként annak idején kifejezést adtak“ (t. i. a „B. K.“ szerkesztője és kiadója.) Sic fata tulere. Így méltatják a lapok az őszinte szót, tőmjénezvén a szédelgésnek és szédelgőknek!

Dr. Bartsch.

Apróságok.

— Rossz lelkiismeret. Buzgón furaadozik a tanító, hogy a gyermekeknek a rossz lelkiismeret fogalmát kifejtse és azt érthetővé tegye.

— „Nos“ — kérdi folytatón — mi bántja azt az embert, a ki nem talál nyugtot sehol, a ki még éjjel sem tud aludni, hanem nyughelyén csak úgy hánykolódik ide s oda? Hallgat az egész osztály. Egy hang sem rezdül meg. Végre hosszú csend után feleletre jelentkezik egy kis leány.

Tanító: „Derék gyerek vagy, kicsinyem felelj hát!”

Leánya: „Bolha.“ Tableau.

— Da capo! Mikor VI. Frigyes dán király egyszer átutazott egy falvakán, a falusi nép örömmel fogadta. Ez igen természetes dolog, valamint az is, hogy a küldöttség élén a lelkipásztor állott. Nem mindennapi dolog azonban az, hogy a pap maga faragja a himnust, melylyel uralkodóját fogadni akarja. Pedig ez ott úgy történt. A fejedelmet meglepte az új himnus és azért igen kegyelmesen végig is hallgatta azt. Minthogy pedig a versek igen szépen rimeltek és az uralkodónak nagyon megtetszettek, az ének elhangzásával azt mondja: da capo! (ujra) a költő-pap nagy engedelmességgel ismétli énekét, miért a király, midőn másodszor is elénekelté volt — 50 arannyal jutalmazta meg. Alázatosan meghajlítva fogadja a költő a jutalmat és elkiáltja magát: da capo! Frigyes királynak annyira megtetszett ez ötlet, hogy hahotás-nevetés közt ismételte az ajándékot.

— Nagysád! egy esőket az ön ajkairól —

— Tartsa tehát ajkát!

— Hová?

Egy ferj felesége előtti félelmében az ágy alá bujt. Fenyegette kiáltá ez: „Nem bujsz elő rögtön!“ — „Azért sem teszem, válaszolá ennek, majd meglátom, ki az ur a háznál?“

Hivatalos jelentés. Egy faluban kiadott a parancs, hogy az adó véget a kutyákat össze kell írni. A bíró a következő jelentést adta be:

Alázatos kutyajelentés.

A bíró . . . egy kutya,

A tanító . . . egy kutya,

A doktor . . . e y kutya,

A jegyző . . . egy kutya

Összesen . . . négy kutya.

A szójárás. Alkapitány: (midőn a hajdu bevezeti a már ismert tolvajt.) No, gazember, hát már megint loptunk?

Tolvaj: (egykedvűen.) Hát aztán; legfőbb egy pár hónapig megint ülünk, kapitány ur!

Honnan vegye? Anya: „Mi bajod kis leányom?“ — kérdi gyermekét, midőn ez az iskolából sirva jött haza.

Kis leány: „Már hogyne sirnék, kedves mama, mikor büntetésül öt miatyánk kellene leírnom s én csak egyet tudok!“

Modern cseléd. Urnő: „Hallja-e Panna, miért hozza a vizet mindig a kutról, mikor itt van a vízvezeték a konyhában?“ Cseléd: „Mit gondol ténasszony, csak nem beszélgethetek a vízvezetékkel!“

Nem nagy baj: Egy tiszt: (az ellenfélhez.) „Tehát holnap?“

Ellenfél: „Igen, holnap pontban nyolcz órakor. Ha egy kicsit későn érkezém, kérem, ne tessék zavarba jönni, tessék elkezdni egyedül.“

Az utcán. Egy pajkos deák-gyerek meglátott egy vén asszonyt s ekkép szólította meg:

— Hová, háová szamarak anyja?

Az öreg asszony, daczára fölindulásának, feltalálta magát s így válaszolt:

— Csak ide megyek a szomszédba, édes fiám!

— Hogy érzi magát édesem?

— Honnan tudjam én azt, hisz orvosom már 2 hét óta nem volt nálam.

Valami a nőkről. Az urí nő szive hasonlít egy rózsához, melyről minden imádó tép le egy-egy levelet, míg a férjnek nem marad egyéb, mint a rózsá tövise. — Az első, amit a nőkről tudnak, az: hogy mily szépek ök; az első, mit tanulnak: hogy mily erősek; az első, mit tapasztalnak: hogy

mily gyengék; az első, mit elfelednek: hogy mily idősök; az első, mire ismét emlékeznek: hogy azt elfelejtették. — Egy nő, ki igen szeretett volna még fiatal lenni, egy társaságban azt beszélte: hogy ő még csak 30 éves. Történt azonban, hogy a társasághoz egy ifjúkori barátja is tartozott, ki gyűlölte a hazugokat s következőleg válaszolt neki: „Nos, édesem, úgy ön régente, midőn együtt jártunk zongora-órára, talán még meg sem született?“

Különfélék.

— *Olvassóinknak és munkatársainknak boldog új évet kívánunk!*

— *Hymen.* Dr. Holländer Adolf jankováci gyakroló orvos eljegyezte magának Dr. Nikolsburger Károly helybéli gyakroló orvos kedves leányát — Irént. Állandó boldogságot ad multos annos!

— *Felkérteünk* illetékes helyről a következő sorok közlésére: *A bajai postahivatal által készített: Bécs, Kalocsa és Tolnára szóló levélcsoomagok tolvaj hó 23-án szerencsétlen véletlen következtében, a hajóba való átadás alkalmával a Dunába ejtettek, melyek közül azonban sikerült a Kalocsára szóló levélcsomagot Duna-Szeksző alatt kihalászni. Baja, 1880. decz. 25. Schumacher Frigyes, m. kir. póstamester.*

— *Rablógyilkosság.* Vasárnap és hétfő közötti éjjelen borzasztó gyilkosságot követett el egy közös hadseregbeli huszár a Szt.-György utcában 12. sz. a lakó Heibl Erzsébet korcsmárosnén, hogy annak pénzét elrabolja. A brutális katona vakmerősége annál nagyobb volt — mert karácsony másnapja lévén, a nép folyton jártkelt az utcán, s így félnie kellett volna a felfedezéstől, de ő bizva a haza védelmére kapott kardjában, kivételkzve mindenből mi emberi, merő rablási szándékból egy védtelen női orvul meggyilkolt, — hiszük — minthogy már elfogatott — hogy méltó büntetését nyere di a bitón. — Nem tartózkodhatunk ez alkalomból a már százsor és százsor mondottak ismételt kijelentésére: mint a kéményseprő, ha nem dolga után jár letrájtát és vakaróját odahaza hagyja, mint a mészáros bánd- és gyilkját, ha sétára indul: úgy a katonaságnál sincs rendén, legyen az tiszt vagy közlegény hogy hivatalos elfoglaltatásán kívül akár vendéglőben, akár színházban, akár másutt mindig csörtető kardjával megjelenik. Ez nagy részben oka, hogy oly gyakran nagy kihágások történnek.

— *A „Zentai Figyelő“* írja: *„A bujariak loyaltitásának jellemzésére említjük meg, hogy míg Szabadka város a bajai születésű főispán ur beiktatási ünnepélyén küldött-segileg képviseltette magát, addig a főispán ur szülővárosában nem talákozott egyén, ki Baja város tanácsát a köteles tisztelet és illemre figyelmeztette volna. E menthellen tapintatlanság az ünnepélyen jelen volt megyei értelmiség között általános visszatetszést szült s így Baja város értelmisége jó hírnevének emelésére épen nem szolgált.“*

— *A zombori németajku magyarok nem panaszkodhatnak a dalárda ellen. A beküldött szilveszter estjén tartandó dalestélyre szóló meghívó műsorozatában van német szövegű dal is: „Drei Freunde“ s a 7-ik szám alatti „Pepi tante“ sem került lóháton Pannonia dás földjére. Meg van elégedve „Monte Casino“ ur?*

— *Uj vidéki lap* jelent meg „Bácsországnak“ Szabadkán, czime: „Bácskai Hírlap“ a szabadkai „ifjúsági kör“ által kiadott társadalmi, közművelődési és szépirodalmi hetilap.

I G É R V É N Y E K.

Huzás már január 1. és 15-én.

HITEL-SORSJEGYEKRE | BÉCSI SORSJEGYEKRE | TISZAI SORSJEGYEKRE
 csak 5 frt. | csak 2 1/2 frt. | csak 2 1/2 frt.

már bélyeggel együtt. Mindhárom csak 9 forint
 sorsjegyek részletfizetésre.

Salzburgi sorsjegyek eladom 2 frtos 15 havi részletre, főnyeremény 20,000 frt évenként 2 huzás.
Insbrucki sorsjegyek eladom 10 havi részletfizetésre, csak 3 frtjával, főnyeremény 30,000 frt, évenként 3 huzás.
Krakói sorsjegyek eladom 4 havi részletfizetésre csak 2 frtjával, főnyeremény 20,000 frt, évenként 3 huzás.
Hitel sorsjegyek eladom 21 havi részletfizetésre csak 10 frtjával, főnyeremény 200,000 frt, évenként 4 huzás.
Bécsi sorsjegyek eladom 28 havi részletfizetésre csak 5 forintjával, főnyeremény 200,000 frt, évenként 4 huzás.

Tiszavölgyi sorsjegyek eladom 25 havi részletfizetésre csak 5 frtjával, főnyeremény 100,000 frt, évenként 3 huzás.
Braunschweigi sorsjegyek eladom 10 havi részletfizetésre, csak 5 frtjával, évenként 6 huzás, főnyeremény 240,000 V. B. mark aranyban.
Szászmeiningeni sorsjegyek eladom 11 havi részletfizetésre csak 2 frtjával, főnyeremény 12,000 frt o. é. évenként 6 huzás.

Az első részlet letétele után a sorsjegy azonnal a vevő tulajdonát képezi, s az illető már a legközelebbi huzásnál január hóban valamennyi nyereményre egyedül jatszik.

LÓRY J. bank- és váltóüzlete Budapest, hatvani-utca 17. szám

Figyelemreméltó mellékkereset.

Minden rangu egyéneknek üzlettem képviselője által nagyobb mérvű proviziót szerezhet.

Előfizetési felhívás.

1880. október 1-én egy egész évi előfizetést nyitottunk a

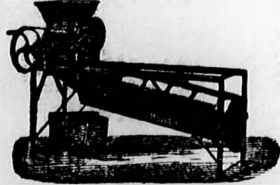
„MAGYAR MERCUR“-ra

mely magyar-német szövegben havonként 2-szer jelenik meg és pedig közvetlen minden jelentékenyebb huzás után, könnyen érthető és czélszerű táblás áttekintéssel, közli a hiteles huzási jegyzéket, továbbá a hátralékokat t. i. a kisorsolt, de még át nem vett nyereményeket ennél fogva a sorsjegy birtok sokra nézve nélkülözhetlen közlöny. — Előfizetési ár bérmentesen házhoz küldve vagy a posta útján egy egész évre csak 2 frt.

A „MAGYAR MERCUR“ kiadóhivatala hatvani-utca 7. szám Budapest.

Minden kiállítás az első érdem-csillaggal kitüntetve.

Ezüstérem Páris 1878.

BROGLE J. és MÜLLER

gép- és rosta-lemez gyára
 Budapesten
 a Margit-híd közelében, készit

Trieuröket (korkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat.

Szelelő rostákat.

Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

11. évfolyam. 11. évfolyam.

MERCUR

HITELES SOBOLÁSI ÉRTESÍTŐJE

osztrák magyar és külföldi sorsjegyek, kisorsolható állam- és magán-kötvények, vasutak-gőzhajó- és ipar-részvények, élelőbbségi kötvények, záloglevelek stb. meg **Folyóirai** bank-pénzügyi- és vasuti-ügyekben

1881. január 1-ével új egész évi el. fizetést nyitunk a

—TIZENEGYEDIK— ÉVFOLYAMRA.

A **MERCUR** magyar-német szöveggel 3—4-szer jelenik meg minden hónapban szükség esetén azonban többször is és pedig minden jelentékenyebb huzás után; tartalmazza könnyen érthető rövidséggel, czélszerű és lajstromi áttekintéssel hiteles sorsolási jegyzéket valamint a hátralékokat azaz a kisorsolt de még fel nem vett nyereményeket, ennél fogva értékpapírral bíró kö. önségnek egy nélkülözhetetlen közlöny.

Előfizetési ára bérmentve a házhoz hordva vagy postán küldve egész évre csak 2 frt

A **MERCUR** kiadóhivatala
Budapest
 Dorottya-utca 12.

Van szerencsés az előfizetésre meghívni és kérjük a címeket tisztán kitűni valamint az utolsó posta-állomás megjelölését is. — Az összeg beküldése legczélszerűbben és legolcsóbban postautalványnyal eszközölhető.

Nincs többé köhögés!!

Egger-féle mellpasztillák.

Legkellemesebb, megbízhatóbb gyógyszer **köhögés, rekedtség, torokbajok** és mindenemű nyákba-jok ellen. Eredeti dobozokban 25 kr. — 50 kr.

Egger-féle GILISZTA-CHOKOLÁDÉ

Igen kellemes szer gilisztaban szenvedő gyermekeknek, valamint felnőtteknél is eredeti táblácskákban minden nagyobb gyógyszerárban kapható Szétküldés pontosan utánvét mellett a készítő által naponta. Kevesebb mint 1 frt értékű mennyiség nem külddik.

Egger A.

Budapest, Erzsébet tér 9. szám.

Kapható **Baján**: Pollerman Bertalan, Bozsek József és Sárkány L. gyógyszerész urnaknál.

Zombor: Weidinger A. S. kereskedő urnál.

Ujvidék: Grossinger gyógyszerész urnál.

Zenta: Heiszler F. gyógyszerész urnál

4°/_o-OS TISZAVÖLGYI SORSJEGYEK.

ÉVENKINT 3 HUZÁSSAL.

Főnyeremény 100,000 forint stb.

Adó- s bélyegmentes, legközelebbi huzás már

1881. január 15-én a legjobb s legsolidabb tőkeelhelyezésekre alkalmas.

Ezek pontosan a mindenkori napiárfolyam szerint kaphatók

FUCHS I.

magyar királyi udvari váltónál BUDAPESTEN. Deák Ferencz utca.